

Okul Fobisi

Okul fobisi çocuğun çeşitli nedenlerden dolayı okula gitmek istememesi ve bu duruma direnmesidir. Bu çocuklar okula gitmemek için karınlarının veya başlarının ağrıdığını, midelerine kramp girdiğini söylerler. Ağlarlar, terlerler ve sıkıntıya girerler. Fakat bu şikâyetler okula gitmediğinde ve tatil günlerinde hemen ortadan kaybolur. Bazılarının ise sınıfa girdiği anda kaygıları yok olur. Çocuğun hangi durumlarda bu şikâyetlerde bulunduğunu ayırt etmek çok önemlidir. Çoğunlukla çocuk bu durumları anneye yansıtır ve anne gittiği anda normal hâline geri döner.

Çocuğunuz okula başlamadan önce gayet hevesli görünebilir. Okul çantasını hazırlar, alışverişe katılır ve okula başlamak için kaç gün kaldığını devamlı sorabilir. Fakat okula başladığı gün her şey değişebilir ve yukarıda saydığımız olumsuzluklar baş gösterebilir. Siz anne babalar bu durum karşısında şaşırıp ne yapacağınızı bilemeyebilirsiniz. Bu durumdaki anne babaların tutumu ya çocuğu okula göndermemek ya ısrarla okula göndermek ya da pazarlıklara başlamak gibi sıralanabilir.

Unutmayın çocuğunuz ilk defa sizden ayrılıyor ve kalabalık bir ortama giriyor. Hiçbir şey onun düşündüğü gibi olmamış olabilir. Çocuğun okuldan korkma sebeplerini şöyle sıralayabiliriz:

- Okulda sınıf çok kalabalıktır ve çocuk öğretmenden beklediği ilgiyi görememiş olabilir.
- Evde devamlı ön planda olan bir çocuk bunu sınıf arkadaşlarıyla yakalayamazsa o ortamda bulunmak istemeyebilir. Her isteği yapılan bir çocuk her zaman göz önünde olmak isteyecektir.
- Sınıfta yapılan faaliyetlerle ilk defa karşılaştığı için yapması ona zor gelmiş olabilir ve alay edilmekten, ona kızılmasından korkuyor olabilir.
- Öğretmeni otoriter biri olabilir ve onun katı tutumu çocuğun gözünde aşlamayacak bir durum olarak görünebilir.
- Sorun okuldan kaynaklanabileceği gibi evden de kaynaklanıyor olabilir. Çocuğuna bağımlı anneler aslında kendileri çocuklarından kopamazlar ve bunu çocuğa yansıtabilirler.

- Çocuk annesini yalnız bırakmak istemiyor olabilir.
 - Evde bir kardeş varsa onu kıskanıyor olabilir.
 - Anne baba yeni ayrılmışsa veya ikisinden biri vefat etmişse de çocuğu olumsuz etkileyebilir.
 - Anne baba geçimsizliklerinde çocuk annesinin üzüleceğinden korktuğu için onu yalnız bırakmak istemeyebilir.
- Okul fobisinin aşılması için aileye ve okula pek çok görev düşmektedir. Aile, çocuğa sakin ve soğukkanlı yaklaşmalıdır. Çocuk okulda mutlu ise onu alıştırmak için çözüm yolları bulmak gerekir.

Bazı çözüm yollarını şöyle sıralayabiliriz:

- Çocuk annesinden ayrı kalmak istemediği için okula gelmek istemiyorsa anne olarak ona sizin için önemli olan bir eşyanızı verin (fotoğraf, altın olmayan bir takı, kalem vb.) ve bunu sizin için gün boyu saklamasını isteyin. Onu almaya geldiğinizde ise size vermesini söyleyin. Eşyanıza sahip çıktığı için ona teşekkür edin. Sizin emanetinize sahip çıkmak onu tüm gün motive edebilir.

- Sınıfa girerken avucunun içine bir öpücük kondurun ve elini kapatın. Sizi özlediğinde avucunu açıp yanağına değdirmesini ve bu şekilde onu öpmüş olacağınızı söyleyin. Bu davranışınız bütün gün sizi onun yanında hissetmesini sağlayabilir.

- İlk gün yanında bekleyebilirsiniz. Sonraki günlerde kademeli olarak yanından ayrılıp alışmasını sağlayabilirsiniz. Bunu sınıf öğretmeniyle işbirliği içinde yapmalısınız.

- Çocuğunuzu kademeli olarak okulda bırakabilirsiniz. İlk gün bir saat, ikinci gün iki saat, üçüncü gün üç saat ve sonra tam gün bırakarak alışma dönemini atlatabilirsiniz.

- Çocuğunuzun ısındığı bir arkadaşı varsa onunla dışarıda da görüşmesini sağlayabilirsiniz. Böylece onunla birlikte okula gelip gitmek motivasyonunu arttırabilir.

- Çocuğun rahatlıkla yapabileceği aktivitelere ilk günlerde bolca yer vermek (özellikle oyunlar) çocuğun rahatlama-sını sağlar ve okula olan ilgisini arttırabilir.

Her şeyden önce kararlı olmalısınız ve sınıf öğretmeniyle işbirliği yapmalısınız. Unutmayın bu durum zor bir süreç olabilir fakat aşlamayacak bir süreç değildir. Anlayışlı olun. Sakin olun. Kararlı olun. Normal durumlarda en fazla yirmi gün kadar süren bu dönem bazen bir ayı aşabilir. Bazılarının ise bir haftada geçebilir. Fakat okul fobisi bir ayı geçtiği halde hâlâ devam ediyorsa farklı yöntemlere başvurup destek almak gerekebilir.

NELER ÖĞRENECEĞİM?

Her kitabımızda çocuklarımıza okul öncesi programına uygun konular ve yöntemlerle kazanımlar verilmesi amaçlanmıştır. Okul öncesi eğitim programında belirtilen kazanım - göstergeleri destekleyici çalışmalar, oyunlar ve aktivitelerle çocuklarımızın yaşına uygun gelişim düzeyine ulaşması hedeflenmiştir. "Bilginin Mucitleri 1" kitabımızdaki çalışmalarımız şöyledir:

1. KONULAR

- Evim
- Okulum
- Davranışlarım
- Duygularım

a. EVİM: Çocukların yakın çevreden uzak çevreye doğru öğrenme davranışını desteklemek amacı ile önce çocuğun evini tanınması, evinden okula gelirken gördüğü yerler, okulu ve evi arasındaki benzerlikler ve farklılıkları görmesi sağlanmıştır. Okulu ve evi arasında bağ kuran çocuk için okula alışmak daha kolay olacaktır.

b. OKULUM: Okulun nasıl bir yer olduğu, okulda kimlerin çalıştığı, okulda neler yapabileceği ile ilgili çalışmalarla çocukların okulu benimsemeleri amaçlanmıştır.

c. DAVRANIŞLARIM: Belki de ilk defa, toplum içinde düzenli bir sistem takip eden bir ortam olan okula başlayan çocuklarımızın bu topluluk içindeki davranışlarını düzenlemeye ve pekiştirmeye ihtiyaçları vardır. Çocuklara verilen bu kazanımlar ile devam eden bir davranış alışkanlığı amaçlanmıştır.

d. DUYGULARIM: Duygularını fark etme ve başkalarının duygularını anlama yolunda verilecek kazanımlar bu konu içinde yer almıştır. Duygularının farkına varan çocuk, kendini kontrol edebilme becerisini de kazanır.

2. BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR

1 Ekim Dünya Çocuk Günü: Günümüz dünyasında insanlar arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları doğal kabul edip ayırım yapmamak, insanları olduğu gibi kabul etmek oldukça önemlidir. Çocuklara bu davranışları kazandırmak amacıyla programda yer alan "Dünya Çocuk Günü" ile ilgili bilgi ve çalışmalara yer verilmiştir.

4 Ekim Hayvanları Koruma Günü: Hayvan sevgisi ve hayvanları koruma iç güdüsünü kazandırmak amaçlı olarak hazırlanan çalışmalar çocuklar için faydalı olacaktır.

3. KAVRAMLAR

Bu kitabımızın içinde verilen kavramlar şöyledir:

- Sayı kavramı: Ritmik sayma, 1 rakamı, ilk - son
- Renk kavramı: Kırmızı, mavi
- Şekil kavramı: Daire
- Duygu kavramı: Mutlu, üzgün, kızgın, korkmuş, şaşkın
- Zıt Kavram: Aynı - farklı, sesli - sessiz, doğru - yanlış, düzenli - dağınık, temiz - kirli
- Boyut kavramı: Büyük - küçük
- Miktar kavramı: Parça - bütün
- Yön kavramı: Altında - üstünde, önünde - arkasında

4. SES ÇALIŞMALARI

Çocuklarda ses farkındalığını geliştirmek amacı ile her kitabımızda bir sese vurgu yaparak oyun yolu ile kelimelerin ilk sesini söyleme, kelimelerin son sesini söyleme, verilen sesle başlayan / sonlanan kelimeler türetme gibi çalışmalara yer verilmiştir. Bu kitabımızda "e" sesi farkındalığı çalışmaları yapılacaktır.

5. DEĞERLER EĞİTİMİ

Gelişen teknoloji ve iletişimin getirdiği insanlar arası kopukluğun giderilmesi, gelecek yeni nesile değerlerimizin önemini anlatılması ve yaşatılması amacıyla her kitabımızda farklı bir değere yer verilmiştir. Bu kitabımızda ele alacağımız değerimiz "SEVGİ"dir.

PEKİŞTİRME SORULARI

Kitabımızın bitiminde çocuklarınızın öğrendiklerini aşağıdaki soruları sorarak pekiştirebilirsiniz.

- Evde neler yapıyorsun?
- Okulda neler yapıyorsun?
- Evden okula giderken yolda neler görüyorsun?
- Ev ile okul arasındaki benzerlikler nelerdir?
- Ev ile okul arasındaki farklılıklar nelerdir?
- Okulda en çok ne yapmayı seviyorsun?
- Sınıfta hangi davranışlarına dikkat etmelisin?
- Arkadaşlarına ve öğretmenine nasıl davranmalısın?
- Okulun ilk günü kendini nasıl hissettin? Neden?
- Ne olsa kendini üzgün hissedersin?
- Ne olsa kendini mutlu hissedersin?
- Ne olsa kendini şaşkın hissedersin?
- Ne olsa kendini korkmuş hissedersin?
- Ne olsa kendini kızgın hissedersin?

Ş A R K I L A R

KIRMIZI BALIK

Kırmızı balık gölde kıvrıla kıvrıla yüzüyor.
Balıkçı Hasan geliyor, oltasını atıyor.
Kırmızı balık dinle, sakın yemi yeme.
Balıkçı Hasan tutacak, sepetine atacak.
Kırmızı balık kaç kaç... (4 kez)

OKUL VAKTİ

Kalk artık sabah oldu,
Her taraf sesle doldu,
Güneş doğdu ufuk açtı,
Okul vakti yaklaştı.
Sütçü köşeyi döndü,
Bütün lambalar söndü,
Karanlıklar uzaklaştı,
Okul vakti yaklaştı.
Sürü gitti ovaya,
Kuşlar uçtu havaya,
Uykununda keyfi kaçtı,
Okul vakti yaklaştı.

BİR DÜNYA BIRAKIN

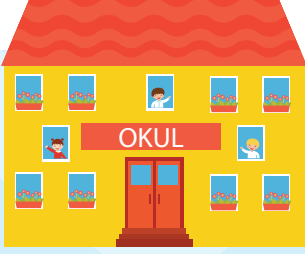
Oynaya oynaya gelin çocuklar }
El ele, el ele verin çocuklar. }
Bir vatan bırakın biz çocuklara
İslanmış olmasın göz yaşlarıyla.
Bir bahçe bırakın biz çocuklara
Göklerde yer açın uçurtmalara.
Oynaya oynaya gelin çocuklar }
El ele, el ele verin çocuklar. }
Bir barış bırakın biz çocuklara
Ulaşsın şarkımız güneşe ve aya.
Oynaya oynaya gelin çocuklar }
El ele, el ele verin çocuklar. }
Bir dünya bırakın biz çocuklara
Yazalım üstüne sevgili dünya
Oynaya oynaya gelin çocuklar }
El ele, el ele verin çocuklar. }

HAYVANLAR NE İSTER?

Kedicim "mırnav mırnav" der }
Kedicim benden süt ister }
Hadî gel hadî gel cici kedicim }
Hadî gel sana ben süt vereyim }
Köpeğim "hav hav hav hav" der }
Köpeğim benden et ister }
Hadî gel hadî gel cici köpeğim }
Hadî gel sana ben et vereyim }
Eşğim "ai ai" der }
Eşğim benden ot ister }
Hadî gel hadî gel cici eşğim }
Hadî gel sana ben ot vereyim }
Tavuğum "gıt gıt gıdak" der }
Tavuğum benden yem ister }
Hadî gel hadî gel cici tavuğum }
Hadî gel sana ben yem vereyim }

B İ L M E C E L E R

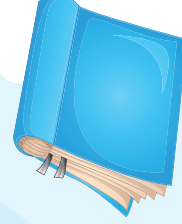
Çocukların yuvası,
Bilgi doludur orası.
(Okul)

Hem arkadaşdır,
Tatlıdır sesi,
Hem anne-babadır,
İçimizde en bilgisi.
(Öğretmen)

İki kapaklı,
Çok yapraklı,
İçinde bilgi saklı. (Kitap)

P A R M A K O Y U N L A R I

İKİ MAVİ KUŞ

İki mavi kuş varmış
(İki parmak gösterilir.)
Biri uçmuş ağaca
(Uçma hareketi yapılır.)
Biri konmuş başına
(Bir çocuğun başı gösterilir.)
Sonra gelmişler avucuna
(Avuç içeri açılarak gösterilir.)
Pır pır kuşlar, şen kuşlar.
(Ellerle uçma hareketi yapılır.)
Mavi gökyüzünde uçarlar.
(Parmaklar sallanarak gökyüzü gösterilir.)

DAİRE

Daire, daire, dairecik
(İşaret parmağıyla diğer avuca daire çizilir.)
Ortasında havuzcuk
(İşaret parmağıyla avuç içine bastırılır.)
Bir serçe gelmiş
(Parmakla 1 gösterilir)
Su içmiş.
(Su içme hareketi yapılır.)
Sonra pır diye uçmuş.
(Ellerle uçma hareketi yapılır.)

EĞER MUTLUYSAN

Eğer mutluyusan elleri vur (şap şap) (2)
Eğer mutluyusan ve bunun farkındaysan
Eğer mutluyusan elleri vur (şap şap)

Eğer kızgınsan ayakları vur (rap rap) (2)
Eğer kızgınsan ve bunun farkındaysan
Eğer kızgınsan ayakları vur (rap rap)

Eğer üzgünsen biraz ağla (2)
Eğer üzgünsen ve bunun farkındaysan
Eğer üzgünsen biraz ağla (ağlama taklidi yapılır.)

Eğer korkmuşsan bir çığlık at (çığlık atılır.) (2)
Eğer korkmuşsan ve bunun farkındaysan
Eğer korkmuşsan bir çığlık at (çığlık atılır.)

Eğer uykuluysan biraz uyu (uyuma taklidi yapılır) (2)
Eğer uykuluysan ve bunun farkındaysan
Eğer uykuluysan biraz uyu (uyuma taklidi yapılır)

T E K E R L E M E L E R

EBE SEÇMECE

Ebe ebe gel bize
Uzaktan vur elimize
Eğer vuramazsan
Ebesin, ebe.
Bir, iki, üç, dört, beş, altı, yedi,
Bunu sana kim dedi?
Diyen dedi on yedi
Yağlı böreği kim yedi?

PORTAKAL

Portakalı soydum,
Baş ucuma koydum,
Ben bir oyun uydurdum,
Duma duma dum.
Kırmızı mum.
Dolapta pekmez
Yala yala bitmez
Ayşecik cik cik cik,
Fatmacık cik cik cik,
Sen bu oyundan çık.

Ş İ İ R L E R

KIRMIZI

Kırmızı kırmızı
Nar kırmızı
Kan kırmızı
Küçük kızın elinde
Bir goncagül kırmızı
İyi bildin aferin
Başka ne var kırmızı?
Benim canım bayrağım
Al bayrağım kırmızı.

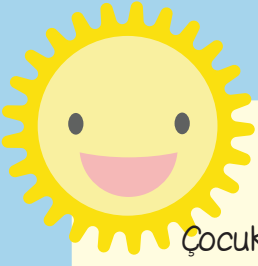
OKULUM

Benim canım okulum,
Orada çok mutluyum.
Arkadaşlarımı severim,
Oynarım, dans ederim.

HAYVANLARI SEVELİM

Doğar, büyür, yaşarlar.
Duyar, görür, koklarlar.
Konuşmayı bilmezler.
Ama bizi anlarlar.

Sevelim hayvanları
Koruyalım onları
Korkusuz yaşasınlar
Huzur bulsun canları.

GEMS PROGRAMI

Çocuklar doğuştan meraklıdır ve bu merak, bilimsel bir keşfi başlatan motivasyon gibidir. Matematik ve fende büyük buluşlar (GEMS - Great Explorations in Math and Science) isimli eğitim programının amacı, bağımsız öğrenen ve eleştirel düşünen bireyler kazandırıp çocukların fen ve matematikteki kavramları anlamalarını sağlamak ve bu yöndeki becerilerinin gelişimine katkıda bulunmaktır. Bu uygulama, okul öncesi eğitim programında belirtilen çocuk merkezli öğrenme, yaşantı temelli öğrenme ve zengin öğrenme ortamı ilkele-riyle örtüşmektedir.

GEMS ÜNİTE BAŞLIĞI: KUŞLAR (1. AŞAMA)

Amaç: Kuşları tanıyarak yaşadıkları alanları, özelliklerini ve farklılıklarını öğrenmek.

Sorgulanacaklar: Kuşların nasıl uçabildiğini kavrama
Kuşların çoğalma şekillerini öğrenme
Kuşların çeşitlerini tanıma
Kuşların beslenme şekillerini öğrenme
Kuşların yaşadıkları yerleri öğrenme
Kuşların benzerlikleri ve farklılıklarını öğrenme

Kazanımlar

- Empati
- İşbirliği
- Merak
- Şevk
- Bağlantı
- Düşünce Dönüşümü
- Farklı Bakış
- Gözlem
- Araştırma
- Eşleştirme

Kavramlar

- Aynı - farklı
- Ritmik sayma
- Büyük - küçük
- İlk - son
- Sıcak - Soğuk
- Yüksek - alçak
- Aşağı - yukarı
- Yukarıda - aşağıda
- İçinde - dışında
- Mevsimler
- Az - çok
- Ağır - hafif

Süreç Boyunca Yapılacak Etkinlikler

- Sınıfa kuş getirip dikkat çekme ve ardından "Kuşlar Hakkında Ne Biliyoruz?" sorgulaması. Bilinenlerle ilgili ilk resim çizimi.
- Kuşlar hakkında araştırma
- Kuşlar hakkında belgesel izleme
- Kuşların nasıl uçtuğunu inceleme
- Kuş yumurtalarını sınıfta inceleme
- Kuşların beslenme şekillerini öğrenme
- Sınıfta kuş bakımını üstlenme
- Kuşlarla ilgili faaliyetler yapma
- Kuş hikâyeleri anlatma
- Gems ünitesini sonuçlandırma. Sorular ve son resim çizimi.

AİLEMLE GÜZEL ANLAR

Çocuğunuzla birlikte geçirdiğiniz anlar çok değerlidir ve çocuk için unutulmazdır. Onlardan birine değinmek ve farklı gelişim alanlarını desteklemek amacıyla aşamalarla verilen kahvaltı hazırlığını sizlere sunuyoruz. Eğlenceli anlar dileriz...

KAHVALTI HAZIRLAYALIM

Malzemeler: Portakal, peynir, zeytin, reçel, 2 yumurta, 2 su bardağı süt, 2 su bardağı un, 2 çay kaşığı tuz, salatalık, domates

Hazırlık Aşamaları:

- Ailedeki kişilerin sayısı kadar portakalı çocuğunuzla birlikte tezgaha koyun. Ortadan ikiye ayırdığımız portakalları çocuğunuzdan meyve sıkacağı ile sıkmasını isteyin. (Portakalların sayısına vurgu yapın ve tam - yarım portakalları inceleyin.)
 - Bir bıçak yardımı ile peynirleri siz kesin ama çocuğunuz tabağa yerleştirin. (Kaç dilim peynir kestiniz? Çocuğunuza sorun.)
 - Tabağa söylediğiniz sayıda zeytini koymasını isteyin. (Çocuğunuz zeytinleri sayсын. Siz izleyin.)
 - Reçel tabağına kaşıkla reçel koymasını isteyin. (Kaç kaşık reçel koyduğunu sorun.)
 - Birlikte krep yapın. 2 yumurtayı bir kaba kırın. 2 su bardağı sütü ise çocuğunuz kaba boşaltsın. 2 su bardağı unu da boşaltın. (2 su bardağı un ile 2 su bardağı sütün aynı büyüklükteki bardaklarda oldukları için aynı miktarda olduklarını belirtin. Farklı bir bardak kullandığınızda miktarların değişeceğine vurgu yapın.)
- 2 çay kaşığı tuzu da ekleyin. Hamuru karıştırın. Kek hamurundan daha akıcı bir kıvam elde edince tavayı biraz margarinle yağlayıp kepçe yardımıyla döküp pişirin.
- Salatalık ve domatesleri de çocuğunuzla sayıp doğradıktan sonra her şeyi masaya yerleştirin.

Afiyet Olsun.

Kahvaltı masanızın başında bir özçekim yapın.

OKUL MACERASI

Esra ve Bora, okula ilk defa gelen iki tatlı çocukmuş. Çok heyecanlıymışlar. "Öğretmen iyi biri mi? Arkadaşlarım benimle oynar mı?" diye düşünüp duruyorlarmış. Okula geldikleri ilk gün öğretmenleri onları güler yüzle karşılamış. Tüm çocukları birbirleriyle tanıştırmış. Esra ve Bora, öğretmenlerini ve arkadaşlarını öyle çok sevmişler ki okula hemen alışmışlar.

Diğer günlerde de okula mutlu gitmişler. Sınıfta bazen boyama yapıyorlar, oyun hamurları veya oyuncaklarla oynuyorlarmış. Öğretmenleri onlara her zaman yardımcı oluyormuş.

Hatta birgün sınıflarında arkadaşları ile birlikte kurabiyeler yapıp afiyetle yemişler. Kurabiye hamurunu birlikte yapmışlar. Kalıp kullanarak hamurlara şekiller vermişler.

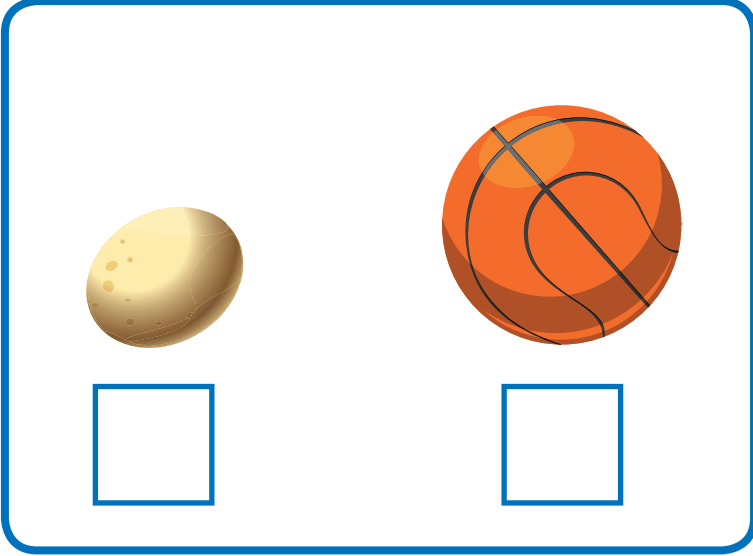

Sınıftaki arkadaşlarıyla birlikte eğlenceli oyunlar oynuyorlarmış. Sınıftaki merkezlerde ilginç ve değişik oyuncaklar varmış. Esra, kukla merkezinde kukla gösterisi yapmayı çok seviyormuş. Bora, blok merkezindeki ahşap bloklar ile yollar, hayvanat bahçesi, inşaat yapıyormuş.

Öğretmenleri onlara sık sık hikâye okuyormuş. Hava güzel olduğu zamanlarda ise hikâyelerini okumak için okul bahçesine çıkıyorlarmış. Bu daha da keyifliymiş.

Esra, Bora ve arkadaşları okulda çok eğleniyorlarmış. Okuldan ayrılmayı hiç istemiyorlar, her gün koşa koşa okula gidiyorlarmış.

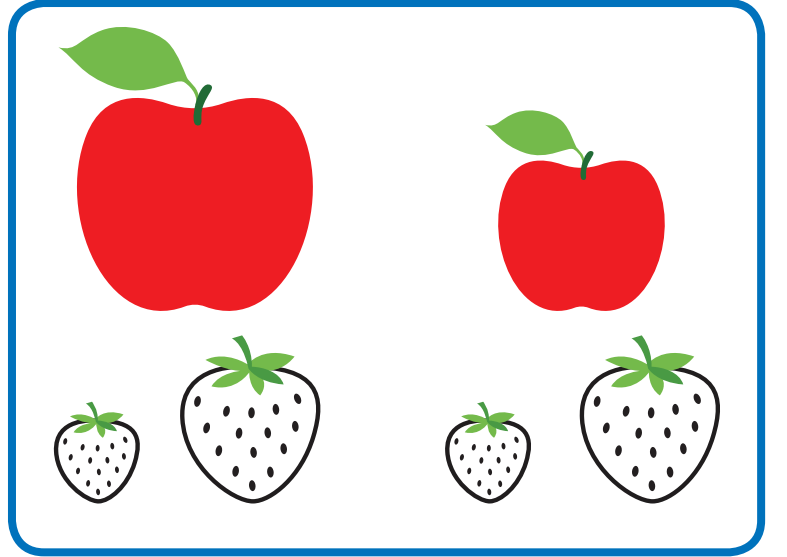
Daire şeklinde olan varlığın kutusunu boyayalım.

Küçük olan balığı yuvarlak içine alalım.

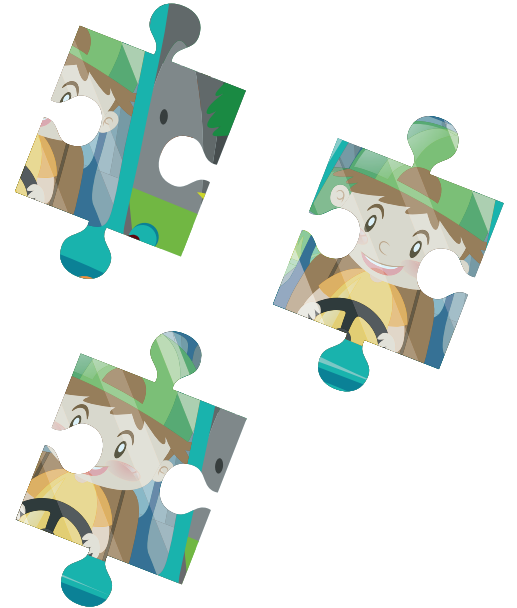
"e" sesi ile başlayan kaç tane varlık var? Söyleyelim.

Küçük elmanın altındaki büyük çileği boyayalım.

Resimdeki eksik parçayı bulup çizgiyle yerine götürelim.

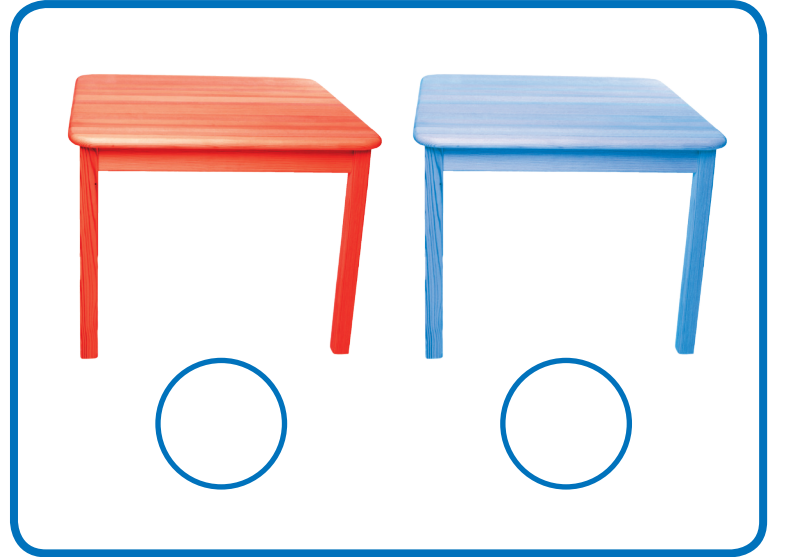
Kırmızı renkli çiçeğin arkasındaki mavi kelebeği yuvarlak içine alalım.

Hangi çocuk mutlu görünüyor? Söyleyelim.
Neden mutlu olabilir? Tahmin edelim.
Diğer çocuk kendini nasıl hissediyor olabilir? Neden?
Tahmin edelim ve söyleyelim.

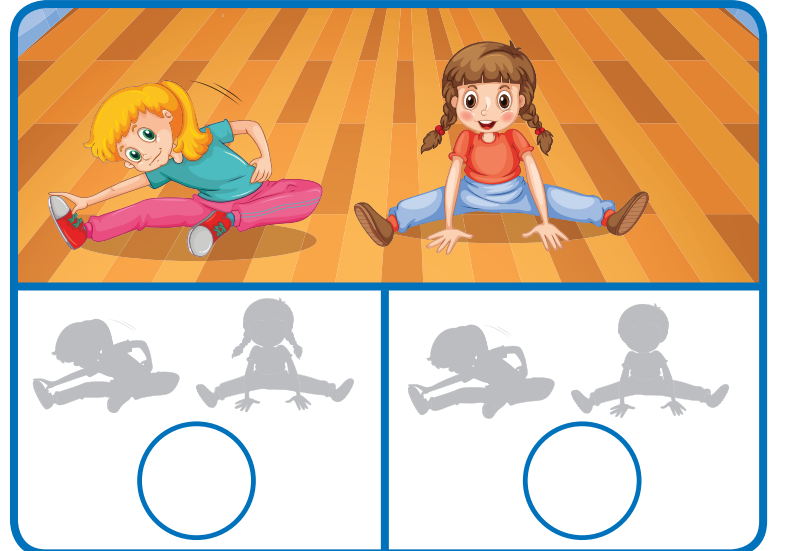
Aynı olan iki kalemi çizgiyle eşleştirelim.

Kırmızı renkli masanın altındaki daireyi boyayalım.

Mavi renkli kısma 1 rakamını yazalım.
1 rakamını 1 tane olan varlığa çizgiyle götürelim.

Spor yapan çocukların gölgesinin bulunduğu bölümdeki daireyi boyayalım.